

Activiteitenverslag 2016

Maart 2017

In het voorliggende activiteitenverslag van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap (NHRPH) vindt u een overzicht van zijn werking tijdens de periode van 1 januari 2016 tot 31 december 2016.

Het opstellen van een dergelijk verslag is geen wettelijke verplichting, maar wordt thans wel opgelegd door het huishoudelijk reglement van de Raad.

Dit jaarverslag wordt in elektronische vorm verspreid. Het is in het Nederlands en het Frans beschikbaar op de website van de Raad: <http://ph.belgium.be>. Een papieren versie van het document is op verzoek verkrijgbaar bij het secretariaat van de Raad.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
De NHRPH in cijfers	7
Deel I. Werking van de Raad	
1. Opdracht	9
2. Organisatie	9
3. Samenstelling	10
4. Vergaderingen	11
5. Lokalen en logistiek	12
Deel II. Adviezen van de Raad	
1. Verplichte adviezen bij toepassing van de wet van 27 februari 1987	14
2. Andere adviezen	14
Deel III. Deelname aan het maatschappelijk middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging	
1. Deelname aan het maatschappelijk middenveld	22
1.1 Bilaterale ontmoetingen - regeringsleden	23
1.2 Samenwerking beleidscellen	23
1.3 Begeleidingscommissie 'Medische evaluatie'	24
1.4 Begeleidingscommissie 'Onafhankelijk mechanisme'	25
1.5 Platform Actie Solidariteit	25
1.6 Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting	25
1.7 Koninklijk Paleis	26
2. Samenwerking met andere instellingen	26
2.1 Belgian Disability Forum (BDF)	26
2.2 Werkgroep NMBS	27
2.3 Interfederaal Coördinatiemechanisme	28
2.4 Platform van de adviesraden	28
2.5 UNIA	29
3. Vertegenwoordiging bij andere organen	29
3.1 Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)	29
3.2 Technische Raad voor rolstoelen	30
3.3 Werkgroep 'Luchthavens'	30
3.4 Raadgevend Comité van de treinreizigers	31
3.5 Infrabel: rondetafel met de stakeholders	31

Deel IV. Interne werkgroepen

1. Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit	33
2. Werkgroep Tewerkstelling	34
3. Werkgroep Ethiek	34

Deel V. Andere activiteiten van de Raad

1. Website van de NHRPH: www.ph.belgium.be	36
2. Colloquia, seminaries en conferenties	37
3. Hoorzittingen bij de nationale en internationale instanties	38
4. Uitnodigingen van externe interveniënten en deskundigen	39
5. Onthaal van buitenlandse bezoekers	41
6. Vragen om informatie	41
7. Persmededelingen	41
8. Antwoorden op enquêtes	42
Bijlage I Samenvatting van de plenaire vergaderingen	44
Bijlage II Lijst van de leden	47
Bijlage III Contact	48

Voorwoord

In 2016 heeft de Raad de hernieuwing van het AnySurfer-label voor zijn website behaald voor een nieuwe geldigheidsperiode van twee jaar. Het secretariaat is ook begonnen met het nalezen en bijwerken van de verschillende pagina's van de website, die steeds meer bezoekers telt (30 % ten opzichte van 2015).

De zeventien door de Raad in 2016 verstrekte adviezen gingen over zeer uiteenlopende aangelegenheden in vaak zeer technische domeinen gaande van de toegankelijkheid van de stations over overheidsopdrachten tot de tewerkstelling van personen met een handicap. Dit toont – alvast gedeeltelijk – hoe de leden van de Regering het principe handstreaming in de praktijk brengen, ondanks de aanzienlijke vermindering van het aantal adviezen op verzoek (7 adviezen op verzoek ten opzichte van 22 in 2015) (**Deel II**). Dit verslag somt de adviezen op die in 2016 verstrekt werden en plaatst een aantal specifieke thema's voor het voetlicht om ze verder te ontwikkelen.

Uit de verdere deelname van de leden van de Raad aan verschillende externe werkgroepen en comités blijkt de wil van de Raad om nog meer te investeren in zijn opdracht betreffende de deelname aan het maatschappelijk middenveld, zoals deze naar voren komt in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD). Daartoe heeft de Raad actief deelgenomen aan ontmoeting met de families van personen met een handicap die werd georganiseerd door het Koninklijk Paleis (**Deel III**). Tevens is de Raad nauw blijven samenwerken met het Belgian Disability Forum (BDF) door actief deel te nemen aan meerdere internationale vergaderingen.

De leden van de Raad hebben heel wat tijd aan interne werkgroepen besteed met in 2016 bijzondere aandacht voor het afronden van de werkzaamheden van de werkgroep Ethiek over de problematiek van internering (**Deel IV**).

In **Deel V** worden de specifieke activiteiten gebundeld waaraan een of meerdere leden van de Raad meegewerkt hebben, en waaruit de verscheidenheid van de behandelde materies en domeinen van de Raad blijkt.

In de toekomst zal de Raad zijn belangrijkste opdracht blijven voortzetten: advies verstrekken over elke federale maatregel die van invloed kan zijn op het leven van personen met een handicap en hun familie, en dat met aandacht voor de behoeften van deze personen en de verdediging van hun specifieke belangen. Tegelijk zal de Raad zijn rol van officieel vertegenwoordiger van het maatschappelijk middenveld nog beter trachten te vervullen.

Ten slotte zou ik alle leden van het Secretariaat, mijn collega's van het Bureau en van de Plenaire Vergadering van harte willen bedanken voor hun inzet, de vruchtbare gedachtewisselingen en de kwaliteit van het geleverde werk in 2016.

Gisèle MARLIÈRE
Voorzitster

De NHRPH in cijfers

17

In 2016 heeft de Raad minder adviezen verstrekt dan in 2015 (hetzij een vermindering met 50 %).

Meer dan de helft van de adviezen werd in 2016 verstrekt op verzoek, in tegenstelling tot de situatie in 2015.

+ dan 90

Of het nu de plenaire vergadering, het bureau of interne of externe werkgroepen betrof: de leden van de Raad namen in 2016 aan meer dan 90 vergaderingen deel. Goed voor gemiddeld 7 vergaderingen per maand!

9769

bezoekers op de website van de Raad in 2016, wat neerkomt op een stijging met 33 % in vergelijking met 2015.

7

medewerkers van het secretariaat die instaan voor het dagelijks beheer en de opvolging van de dossiers die door de Raad en het Belgian Disability Forum (BDF) worden behandeld.

1.678.627

personen met een handicap in België die de Raad dagelijks officieel vertegenwoordigt (volgens de Wereldgezondheidsorganisatie, die het aantal personen met een handicap op ongeveer 15 % van de bevolking schat).

20

De Raad bestaat uit 20 leden die voor een hernieuwbaar mandaat van 6 jaar aangesteld worden: personen met een handicap, vertegenwoordigers van personen met een handicap of experts inzake handicap.

1934

De elektronische nieuwsbrief van de Raad werd maandelijks verstuurd naar meer dan 1.900 Waalse, Vlaamse, Brusselse en buitenlandse abonnees.

Deel I

Werking van de Raad

1. Opdracht

De algemene opdracht van de Raad werd vastgelegd bij het koninklijk besluit van 9 juli 1981 (*BS, 12/08/1981*) tot oprichting van de Raad. Deze belast de Raad met het onderzoek van alle problemen inzake personen met een handicap die overeenkomstig de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de nationale bevoegdheid behoren.

Om deze ruim omschreven taak tot een goed einde te brengen, mag de Raad onder meer adviezen verstrekken en voorstellen doen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de betrokken ministers (*cf. Deel II. Adviezen van de Raad*).

Concreet verklaart de Raad zich bevoegd voor alle federale materies die een rechtstreekse of onrechtstreekse weerslag hebben op het leven van personen met een handicap en hun familie. Op grond van de beginselen van het in 2009 door België bekrachtigde Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap omschrijft de Raad zich als enig officieel representatief orgaan voor personen met een handicap van het maatschappelijk middenveld op federaal niveau.

2. Organisatie

De Raad telt drie permanente beheersorganen: de plenaire vergadering, het bureau en het secretariaat.

Om bepaalde bijzondere thema's grondiger te onderzoeken, kunnen ook interne werkgroepen opgericht worden, bestaande uit leden en eventueel experts op het onderzochte domein (*cf. Deel IV: Interne werkgroepen*).

De **plenaire vergadering** bestaat uit alle leden van de Raad en de vertegenwoordigers van de Eerste Minister en de ministers die bevoegd zijn voor begroting, arbeid en sociale zaken. Regelmatig worden ook experts of parlementsleden uitgenodigd om een bepaalde problematiek op de plenaire vergadering toe te lichten.

Gewoonlijk komt de plenaire vergadering een keer per maand samen, behalve in juli en augustus.

In de plenaire vergaderingen nemen de leden beslissingen over te verstrekken adviezen, acties die ondernomen moeten worden, op te richten interne werkgroepen, de samenwerking met externe werkgroepen of de deelname eraan. Zij keuren er ontwerpen van advies goed en nemen een standpunt in over elk dossier of vraagstuk dat verband houdt met de situatie van personen met een handicap en tot de federale bevoegdheid behoort.

Na elke plenaire vergadering publiceert de Raad een elektronische nieuwsbrief met een beknopte weergave van de belangrijkste agendapunten (*cf. Bijlage I*).

Het **bureau** is samengesteld uit de Voorzitster en drie Ondervoorzitters. In voorkomend geval wordt de vertegenwoordiger van de toezichthoudende minister uitgenodigd op de vergaderingen.

Het bureau vergadert telkens wanneer de goede werking van de Raad dit vereist of op verzoek van de Voorzitster. Gezien de huidige werklast is minstens een

maandelijkse vergadering noodzakelijk die doorgaans voor de plenaire vergadering plaatsvindt.

Het bureau heeft als taak de werkzaamheden van de Raad voor te bereiden en te coördineren. Zo stelt het bureau de agenda op voor de volgende plenaire vergadering.

Het **secretariaat** wordt verzorgd door de Directie-generaal Personen met een handicap van de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid. Zeven personeelsleden zijn uitsluitend belast met de dagelijkse werking van de Raad en van het Belgian Disability Forum (BDF). Zij staan onder meer in voor het voorbereidende werk voor de vergaderingen en de adviezen, documentatieonderzoek, de logistieke organisatie van de vergaderingen, de verspreiding van documenten en informatie, het opstellen van verslagen en andere documenten, de opvolging van de correspondentie, het bijhouden van de website, ...

3. Samenstelling

De **plenaire vergadering** bestaat uit twintig leden die door de Koning benoemd worden voor een hernieuwbare termijn van 6 jaar. Zij worden aangewezen voor hun expertise op het vlak van handicap op grond van hun maatschappelijke of wetenschappelijke activiteiten of als lid van een vereniging of organisatie voor personen met een handicap. Het mandaat van de leden overstijgt hun persoonlijke ervaring, handicap(s) en/of specialisatie: de leden vertegenwoordigen alle personen met een handicap.

De lijst van de leden is terug te vinden in *Bijlage II* van dit verslag.

In 2016 bestond het **bureau** uit volgende leden:

- Voorzitster: Mevrouw Gisèle MARLIÈRE
- Ondervoorzitsters: Mevrouw Ingrid BORRE;
Mevrouw Emilie DE SMET;
Mevrouw Marieken ENGELEN.

De heer Daniel TRESEGNIE (FR), adviseur-generaal, staat in voor de coördinatie van het **secretariaat**, dat bestaat uit:

- Véronique DUCHENNE (FR), attaché;
- Anne HAVAERT (FR), attaché;
- Benjamin LAUREYS (NL), attaché;
- Robert LAVAL (FR), adjunct-technicus;
- Olivier MAGRITTE (FR), attaché;
- Annick RAMBOUX (FR), attaché, tot 31 oktober 2016;
- Nathalie SCHMITT (FR), adviseur.

4. Vergaderingen

In 2016 waren er **38** interne vergaderingen van de Raad:

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Plenaire vergadering</i>	10	18 januari, 15 februari, 21 maart, 18 april, 23 mei, 20 juni, 19 september, 17 oktober, 21 november, 19 december
<i>Bureau</i>	12	4 januari, 1 februari, 7 maart, 4 april, 2 mei, 6 juni, 4 juli, 1 augustus, 5 september, 3 oktober, 7 november, 5 december
<i>Werkgroep Toegankelijkheid-Mobiliteit</i>	6	15 februari, 18 april, 23 mei, 20 juni, 17 oktober, 19 december
<i>Werkgroep Tewerkstelling</i>	5	18 januari, 21 maart, 23 mei, 19 september, 21 november
<i>Werkgroep Ethiek</i>	5	18 februari, 18 april, 20 juni, 19 september, 19 december
Totaal	38	

Verschillende leden van de Raad namen ook deel aan meer dan **53** 'externe' vergaderingen (*cf. Deel III*. Deelname aan het maatschappelijk middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging):

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Gemeenschappelijk bureau Raad en BDF</i>	3	18 januari, 21 maart, 23 mei
<i>Bureau en UNIA</i>	1	17 november
<i>Samenwerking beleidscellen</i>	6	6, 8, 11 en 27 januari, 13 april, 5 juli
<i>Begeleidingscommissie 'Medische evaluatie'</i>	1	21 januari
<i>Begeleidingscommissie 'Onafhankelijk mechanisme'</i>	6	27 januari, 23 maart, 25 mei, 29 juni, 28 september, 23 november
<i>Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)</i>	6	21 januari, 22 maart, 19 april, 9 juni, 20 september, 29 november
<i>Technische Raad voor rolstoelen</i>	10	19 januari, 16 februari, 15 maart, 19 april, 17 mei, 21 juni, 20 september, 18 oktober, 22 november, 20 december
<i>Werkgroep</i>	4	24 februari, 21 juni, 27

<i>'Luchthaven'</i>		september, 14 december
<i>Werkgroep 'NMBS'</i>	4	3 maart, 2 juni, 8 september, 1 december
<i>Platform Actie Solidariteit</i>	1	12 mei
<i>Platform van de adviesraden</i>	4	13 maart, 19 juni, 21 oktober, 11 december
<i>Platform Armoede</i>	6	22 maart, 31 mei, 17 en 21 juni, 8 september, 1 december
<i>Steunpunt armoedebestrijding</i>	1	12 januari
Totaal	53	

5. Lokalen en logistiek

Vanuit administratief oogpunt is de NHRPH ondergebracht bij de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap.

Het secretariaat bevindt zich in het Administratief Centrum Kruidtuin, Finance Tower, Kruidtuinlaan 50, bus 150 in 1000 Brussel.

De FOD zorgt voor de logistieke ondersteuning van de Raad: vergaderzalen, vertaaldienst, tolkdienst, kopiëren van documenten, catering, ...

De werkingskosten van de Raad zijn ten laste van de FOD Sociale Zekerheid en worden op begrotingsartikel 24.55.21121101 geboekt. In 2016 werd € 14.000 betaald aan zitpenningen en verplaatsingskosten van de leden. Ongeveer € 30.000 werd ter beschikking gesteld van de Raad om hoofdzakelijk de tolkdienst en het onderhoud en labeling van de website te dekken.

Deel II

Adviezen van de Raad

De Raad is in de eerste plaats een adviesinstantie. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds de verplichting om de Raad te raadplegen met betrekking tot elk ontwerp van koninklijk besluit in uitvoering van artikel 20 van de wet van 27 februari 1987 inzake de personen met een handicap. In dit geval moet de minister bevoegd voor de tegemoetkomingen voor personen met een handicap het advies van de Raad vragen. Anderzijds formuleert de Raad op eigen initiatief of op verzoek van andere ministers adviezen over iedere federale materie die gevolgen kan hebben voor personen met een handicap.

De adviezen van de Raad zijn niet bindend. Wel genieten zij een brede verspreiding: ze worden naar 1.900 abonnees van de nieuwsbrief verstuurd en kunnen integraal geraadpleegd worden op de website <http://ph.belgium.be>, onder de rubriek 'ADVIEZEN'.

In het algemeen komen er weinig of geen reacties op de adviezen, en zelfs maar zelden een ontvangstbevestiging.

In 2016 verstrekke de Raad **17 adviezen**.

1. Verplichte adviezen verstrekt bij toepassing van de wet van 27 februari 1987

De Raad heeft in 2016 geen enkel advies ter zake verstrekt.

2. Andere adviezen

In 2016 heeft de Raad **meer adviezen op eigen initiatief** (I) (10 adviezen, d.i. 59 %) dan adviezen op verzoek (V) (7 adviezen, d.i. 41 %) verstrekt.

- Advies nr. 2016-01(V) over het station van Braine-L'Alleud
- Advies nr. 2016-02(I) over de beleidsnota van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking

In de algemene beleidsnota plant de Staatssecretaris voor personen met een beperking voornemens en concrete acties inzake inclusie en transversaliteit, tewerkstelling, toegankelijkheid, sociaal tarief, Europese armoededrempel, transparantie en vereenvoudiging, automatische rechten, parkeerkaarten, overheveling van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en op internationaal vlak.

Voor al deze materies heeft de Raad zijn standpunt samengevat en in voorkomend geval verwezen naar vroeger verstrekte adviezen. De Raad heeft ook de aandacht gevestigd op het belang van respect voor het privéleven in het kader van het ontwikkelen van informaticatools. De Raad heeft ook eraan herinnerd dat hij als een instrument voor dialoog en overleg wil worden beschouwd.

- Advies nr. 2016-03(I) over het wetsontwerp inzake overheidsopdrachten

Dit wetsontwerp zet de Europese richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten om.

De Raad stelt dat deze materie van hoog technisch gehalte is, dat buiten zijn algemene bevoegdheid valt. Hij herinnert eraan dat een van de beoogde doelstellingen is dat de bedrijven voor aangepast werk (BAW) werkelijk toegang kunnen hebben tot de overheidsopdrachten. Hij baseert zich op het memorandum van de EWATA om het voorbehouden van de offertes voor overheidsopdrachten voor de BAW's aan te bevelen, het opnemen van de BAW's in de shortlists voor de onderhandelingsprocedures (<85.000 euro), het toedelen van omvangrijkere opdrachten, zodat ze toegankelijker worden voor de BAW's, en het voorbehouden van een gedeelte van de uitvoering van de opdracht aan personen met een handicap.

- Advies nr. 2016-04(V) over het voorstel van richtlijn van de Europese Unie betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid

Dit voorstel van richtlijn heeft tot doel de bescherming tegen discriminatie op basis van religie of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid uit te breiden tot andere domeinen dan de arbeidsmarkt, namelijk de sociale bescherming (met inbegrip van de sociale zekerheid en de geneeskundige verzorging), onderwijs, en de toegang tot goederen en diensten (met inbegrip van huisvesting). Alle delegaties van de lidstaten hebben een algemeen onderzoeksvoorbehoud over dit voorstel.

De Raad betreurt de tegenstand van bepaalde staten om deel te nemen aan het opstellen van een richtlijn die kadert binnen een streven naar meer gelijkheid, die noodzakelijk is voor het evenwicht en de bloei van de Europese democratie. Hij geeft zijn mening over het verband tussen het ontwerp van richtlijn en het VN-Verdrag inzake de rechten van de personen met een handicap, de begrippen toegankelijkheid en redelijke aanpassingen en over het tijdschema van het toegankelijk maken van de bebouwde omgeving.

- Advies nr. 2016-05(V) over het voorstel van richtlijn over de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de toegankelijkheidsvereisten voor producten en diensten (zogenaamde "European Accessibility Act" of EAA)

Het voorstel van richtlijn heeft tot doel de nationale wetgeving inzake toegankelijkheid te harmoniseren door een gezamenlijke definitie en een toepassingskader voor de toegankelijkheidsvereisten voor bepaalde producten en diensten in de hele Europese Unie te bieden.

De Raad is zeer tevreden over dit voorstel van richtlijn, dat beantwoordt aan een reële en belangrijke behoefte wat betreft het toegankelijk maken van producten en diensten. De Raad vestigt de aandacht op het begrip handicap, dat alle types handicap moet omvatten, en is van mening dat het "Universal Design"-concept een prioritair criterium moet worden. Bovendien moet worden voorzien in redelijke aanpassingen, zodat personen met een handicap toegang kunnen hebben tot producten en diensten.

- Advies nr. 2016-06(I) over het Tweejaarlijks Verslag 2014-2015 van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Het 8^e verslag van het Steunpunt tot bestrijding van armoede staat in het teken van de rol van de openbare diensten in de strijd tegen armoede

De Raad onderstreept de participatieve en professionele aanpak bij het opstellen van dit verslag, dat bovendien een bron van nuttige informatie is waarop men zich kan baseren om een geïntegreerd beleid en coherente en duidelijke maatregelen uit te werken om de armoede in België terug te dringen en de Europese doelstelling tegen 2020 te halen.

- Advies nr. 2016-07(V) betreffende het Europese semester

In het kader van de Europese Economische Strategie van Lissabon bezorgt elke lidstaat jaarlijks een inventaris van de realisaties en projecten die tegemoetkomen aan de aanbevelingen van de Europese Unie.

De Raad vindt dat de competenties van personen met een handicap en hun economische bijdragen erkend moeten worden en dat maatregelen nodig zijn om de arbeidsmarkt en personen met een handicap, die ook een zwakke groep zijn, dichter bij elkaar te brengen. Wat betreft de toegang tot onderwijs moet worden voorzien in bijzondere maatregelen voor het begeleiden van kinderen en jongvolwassenen met een handicap. Voor de meeste personen met een handicap is langer werken moeilijk haalbaar, maar ook zij zouden moeten kunnen genieten van aangepaste maatregelen voor het einde van hun loopbaan, met behoud van rechten.

- Advies nr. 2016-08(I) over de sluiting van het loket van de Directie-generaal Personen met een handicap in de FINTO (Brussel)
- Advies nr. 2016-09(V) over het ontwerp van het derde Federaal Plan Armoedebestrijding

Het ontwerp van het Federaal Plan Armoedebestrijding van de Staatssecretaris belast met Armoedebestrijding bepaalt zes doelstellingen met het oog op de strijd tegen armoede: sociale bescherming, strijd tegen kinderarmoede, sociale en professionele activering, strijd tegen dakloosheid, toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorgen, toegankelijke openbare diensten.

De Raad is van mening dat de vermelde maatregelen geen actieplan zijn, maar veeleer een vage opsomming van weinig bindende intenties (van studies) of van vroeger besliste maatregelen. De Raad vraagt dat armoedebestrijding een absolute, transversale en nationale prioriteit wordt, met ambitieuze doelstellingen en middelen, zowel kwalitatief als kwantitatief, en met een realistisch tijdschema, dat wel nageleefd wordt.

- Advies nr. 2016-10(I) betreffende de sociale correcties van de tax shift (aanpassingen van het leefloon en van de inkomensgarantie voor ouderen)

Het uitgangspunt van de tax shift is het principe van verschuiving van de lasten op arbeid naar andere bronnen van inkomsten voor de Staat. Het regeerakkoord bevatte ook een luik 'sociale correcties' dat betrekking heeft op de steuntrekkers: de regering heeft een budget van 50 miljoen euro voorzien voor de strijd tegen de armoede en de ondersteuning van de gezinnen met de laagste inkomsten (leefloon en laagste pensioenen).

De Raad is verwonderd dat dergelijke maatregel ook niet werd overwogen voor personen met een handicap, aangezien er eensgezindheid is op basis van betrouwbare studies over het feit dat een grote meerderheid van personen met een handicap lage inkomsten heeft en het hoofd moet bieden aan situaties van grote onzekerheid. Hij heeft eraan herinnerd dat de inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap ook een niet-belastbare sociale uitkering is, die, in het verleden, steeds dezelfde evolutie heeft gekend als het leefloon. Hij heeft gevraagd dat maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat personen met een handicap niet zouden kunnen genieten van de sociale correctie van de tax shift.

- Advies nr. 2016-11(I) over de nieuwe beheersovereenkomst van bpost

De Raad is van mening dat de toegankelijkheid van de postkantoren een absolute prioriteit moet worden. Het gaat niet alleen om de infrastructuur, maar ook om het communicatieplan "personeel-klanten" (met inbegrip van de website, de tarieven, ...). Bovendien herinnert de Raad eraan, dat de contacten met bpost, onder de vorige beheersovereenkomst, onregelmatig en weinig doeltreffend waren. Hij dringt aan op de noodzaak een contactpunt "Handicap" aan te duiden en vergaderingen te plannen om overeengekomen prioriteiten vast te leggen.

- Advies nr. 2016-12(I) over de nieuwe beroepsre-integratietrajecten

De nieuwe re-integratietrajecten dienen als aanvulling bij de wettelijke bepaling en betreffen meer specifiek de arbeidsongeschikte personen die lijden aan chronische of bijzondere ziekten die terugkerende periodes van arbeidsongeschiktheid met zich meebrengen.

De Raad verwijst onder andere naar de in 2015 uitgebrachte adviezen (advies 2015-10 en 2015-32) die nog aan de orde zijn, en vestigt de aandacht op heel wat onduidelijkheden in de voorgestelde teksten, op de

complexiteit van het voorgestelde systeem, en herinnert eraan dat deze maatregelen enkel besparingen in de sector van de arbeidsongeschiktheid tot doel kunnen hebben.

- Advies nr. 2016-13(I) betreffende de voorwaarden voor de terugbetaling van de logopediekosten door de verzekering voor geneeskundige verzorging, bepaald bij artikel 36 van de bijlage van het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen - toepasselijke versie op 1 september 2013

De huidige reglementering bepaalt dat « monodisciplinaire » verstrekkingen verricht « buiten een multidisciplinair kader » niet worden terugbetaald voor kinderen met een intellectueel quotiënt lager dan 86. De Raad steunt een noodzakelijke multidisciplinaire benadering bij de behandeling, maar benadrukt tevens, enerzijds, dat het te kleine aantal centra voor ambulante revalidatie (CAR's) absoluut beantwoordt niet aan de vraag en, anderzijds, dat de beperkte terugbetaling van logopedie in het kader van gespecialiseerd onderwijs discriminerend is, afbreuk doet aan de vrije keuze van onderwijs en niet bevorderlijk is voor inclusie in het algemeen onderwijs. De Raad vraagt namelijk een terugbetaling van alle logopedische verstrekkingen, ongeacht de opvangstructuur in afwachting van een globale structurele oplossing voor iedereen, en dat de kwestie dringend aan de Interministeriële Conferentie wordt voorgelegd.

- Advies nr. 2016-14(I) betreffende de coördinatie Handistreaming naar aanleiding van de beslissing van de Ministerraad van 27 maart 2015

De Staatssecretaris voor personen met een beperking is bevoegd voor de coördinatie van de 'Handistreaming'-strategie die de steun heeft van de Regering. Zij heeft tijdens de Ministerraad in juli een nota voorgelegd waarin, voor ieder lid van de federale regering, minstens twee acties werden opgesomd om 'de handicapdimensie in het federaal beleid te integreren en te versterken'. De Raad is verontwaardigd dat hij niet werd geïnformeerd of geconsulteerd in het kader van het indienen van deze nota. Hij heeft ten slotte aangestipt dat de lijst zoals voorgesteld niet beantwoordt aan de gangbare definitie van een actieplan en heeft een grote ongelijkheid op het vlak van de inhoud van de voorgestelde lijst vastgesteld. Hij betreurt ten slotte dat al deze acties niet worden vertaald naar operationele doelstellingen en vreest dat de enige strategische doelstelling, namelijk 'de handicapdimensie in het federaal beleid integreren en versterken', op die manier niet zal worden behaald.

- Advies nr. 2016-15(V) over het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsselectie en met betrekking tot de stage, met het oog op de optimalisering van het quotum inzake tewerkstelling van personen met een handicap bij de federale overheidsdiensten

Parlementsleden hebben een wetsvoorstel bij de Kamer ingediend op 19 april 2016 met het oog op de optimalisering van de verplichting van quota inzake tewerkstelling van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt: het voorstel biedt de betrokken federale overheidsdiensten de mogelijkheid taken op te nemen in het verplicht quotum van 3 %, die uitbesteed worden aan ondernemingen die personen met een handicap aangepast werk aanbieden, met toepassing van bepaalde grenzen. De Raad heeft een genuanceerd advies geformuleerd en onthoudt, enerzijds, het positief karakter van de maatregel die de tewerkstelling globaal wil verbeteren, door op zoek te gaan naar andere middelen dan de "klassieke" aanwervingen en door, anderzijds, een aantal reflecties en juridische en pragmatische vraagstellingen aan te stippen.

- *Advies nr. 2016-16(V) over het nationale uitvoeringsplan 'Toegankelijkheid' van de NMBS tot uitvoering van artikel 8 van Europese verordening (EU) nr. 1300/2014 van 18 november 2014 betreffende de technische specificatie inzake interoperabiliteit betreffende de toegankelijkheid van het spoorwegsysteem voor gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit*

De Europese verordening nr. 1300/2014 van 18 november 2014 betreffende de technische specificatie inzake interoperabiliteit (TSI) betreffende de toegankelijkheid van het spoorwegsysteem voor gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit, artikel 8, legt elke lidstaat de verplichting op om een "nationaal uitvoeringsplan" op te stellen. Dit nationaal uitvoeringsplan "Toegankelijkheid" dient te worden opgesteld op basis van bestaande nationale plannen – waaronder het plan toegankelijkheid van de NMBS, Infrabel en de voormalige NMBS Holding in uitvoering van de respectieve beheerscontracten – en de inventaris van de voorzieningen. Op voorstel van de FOD Mobiliteit legde de NMBS haar Nationaal Uitvoeringsplan ter advies voor aan de Raad.

De Raad apprecieerde dat de NMBS zich meestal ambitieus toonde in haar uitvoeringsplan:

- *tegen eind 2020: 20 extra stations die volledig toegankelijk zijn conform de recentste aangenomen criteria*
- *tegen eind 2026: 60 extra stations die volledig toegankelijk zijn conform de recentste aangenomen criteria*
- *reizigersinformatiesysteem EMMA, tegen begin 2018 in (bijna) alle stations en haltes van het Belgische spoorwegnet*
- *in de treinen: de slechtziende en slechthorende reizigers informeren over de vertragingen, de wijzigingen van het aantal haltes of van de aansluitingen, en dit zowel via omgeroepen berichten als via realtime aanduiding op de informatieschermen van het hiermee uitgeruste materieel*
- *verhoging van perrons tot 76 cm*

Toch formuleerde de Raad ook een reeks opmerkingen en verbeterpunten in zijn advies, waaronder:

- *De boodschap dat de uitvoering van de plannen afhankelijk zal zijn van het meerjareninvesteringsplan en de budgetten is niet geruststellend.*
- *Waar de standaardhoogte van 76 cm niet haalbaar is, wordt gopteerd voor 55 cm. Het dossier van de nieuwe rijtuigen van type M7 - met een compromishoogte die niet specifiek op de hoogte van 76 cm is*

afgestemd – ging ook al in die richting. Dat betekent dat een ideale afstemming van treinen en perronhoogtes niet voor de eerste 30 à 40 jaar zal zijn...

- *Advies van de technische structuren inzake toegankelijkheid en overleg met de stakeholders – Gemeenschappen, Gewesten, de NHRPH, de gemeenten en steden, andere vervoersmaatschappijen, belangenverenigingen, ... - blijven essentieel.*
- *Toegankelijkheid van rollend materiaal, infrastructuur en informatie voor iedereen, ongeacht de handicap, blijft het basisprincipe.*

Aangezien het Nationaal Uitvoeringsplan een plan voor de toekomst is, blijft de NHRPH het spoorbeleid op de voet volgen.

- *Advies nr. 2016-17(I) over de Algemene Beleidsnota van de Staatssecretaris voor personen met een beperking*

De algemene beleidsnota van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking werkt acties over de volgende thema's uit: handistreaming, project 'My Handicap' van de Directie-generaal Personen met een handicap, studie over de evaluatie van een handicap, tewerkstelling van personen met een handicap in de openbare sector en in de privésector, modernisering van de parkeerkaarten, automatisering van de rechten, projecten voor betere informatie voor personen met een handicap en internationale dossiers, waaronder de European Accessibility Act.

De Raad stelt vast, dat in een aantal dossiers geen enkele vooruitgang werd geboekt ten opzichte van de vorige algemene beleidsnota. Hij licht zijn standpunt over de verschillende besproken onderwerpen toe en verwijst, in voorkomend geval, naar de vorige uitgebrachte adviezen. Voor het overige betreurt de Raad het dat hij, in het onderhavige geval, niet werd geraadpleegd om de denkoefening over de doelstellingen en prioriteiten van het beleid ten gunste van personen met een handicap te verrijken.

Deel III

Deelname aan het maatschappelijk middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging

De Raad heeft zich weten te profileren als een belangrijke actor in het maatschappelijk middenveld: een orgaan waarbinnen overheden en personen met een handicap elkaar ontmoeten. Dankzij regelmatige contacten met verschillende actoren (beleidscellen, Directie-generaal Personen met een handicap, NMBS, ...) slaagt de Raad erin de juiste personen samen te brengen, problemen aan bod te laten komen, oplossingen voor te stellen en bij te dragen tot de politieke besluitvorming.

De Raad wordt regelmatig door verschillende actoren op het terrein gevraagd samen te werken, hetzij als partner aan specifieke projecten, hetzij als professional inzake handicap aan verschillende comités en/of externe werkgroepen.

Daarnaast is de Raad vertegenwoordigd bij tal van instanties, al dan niet in geïnstitutionaliseerde vorm.

1. Deelname aan het maatschappelijk middenveld

Artikel 4.3 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCPRD) bepaalt het volgende: "Bij de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van wetgeving en beleid tot uitvoering van dit Verdrag en bij andere besluitvormingsprocessen betreffende aangelegenheden die betrekking hebben op personen met een handicap, **plegen de Staten die Partij zijn nauw overleg met personen met een handicap, met inbegrip van kinderen met een handicap, en betrekken hen daar via hun representatieve organisaties actief bij**".

Op 15 juli 2016 heeft de Ministerraad een nota, voorgesteld door de Staatssecretaris voor Personen met een beperking, met als titel "Coördinatie Handistreaming ingevolge de beslissing van de Ministerraad van 27 maart 2015" betreffende het implementeren van voormeld Verdrag, goedgekeurd. Bij toepassing van de 'Handistreaming'-strategie staan in deze lijst, voor ieder lid van de federale regering, ten minste twee acties opgesomd teneinde de handicapdimensie in het federaal beleid te integreren en te versterken.

In zijn advies 2016-14 heeft de Raad erop gewezen dat de lijst, naast het zeer beperkende en ongelijke karakter, niet beantwoordt aan de definitie van een echt federaal actieplan inzake handicap. Overigens, in totale tegenstrijdigheid met de principes van voormeld VN-Verdrag werd het maatschappelijk middenveld en in het bijzonder de NHRPH niet geraadpleegd of zelfs maar geïnformeerd over de inhoud van deze nota, noch over het indienen ervan voordat die werd gevalideerd tijdens de Ministerraad van 15 juli 2016.

Ten slotte toont de aanzienlijke vermindering van het aantal door de Raad verstrekte adviezen op vraag van een regeringslid dat de 'Handistreaming'-praktijk meer moet worden ondersteund door alle regeringsleden.

1.1 Bilaterale ontmoetingen - regeringsleden

Het Bureau van de Raad heeft de Staatssecretaris voor Personen met een beperking ontmoet op 6 januari en 5 juli 2016.

Tijdens de vergadering van 6 januari werden belangrijke dossiers één voor één besproken: handicapplan, overheveling van bevoegdheden, uitvoering van het Verdrag inzake de rechten van de personen met een handicap en opvolging van de aanbevelingen van de VN-deskundigen, uitvoering van de handicontacten, Europees project van mobiliteitskaart, mobiliteit (onder andere NMBS), activering van personen met een handicap, tewerkstelling van personen met een handicap, mantelzorgers, gezondheidszorg (protocol verpleegkundige handelingen /art.100/chronische ziekten), ontwerp van richtlijn "European Accessibility Act". De Staatssecretaris heeft haar betrokkenheid bevestigd bij deze dossiers die overwegend langetermijnprojecten zijn. Zij waardeert deze ontmoetingen met de Raad, waardoor zij de dossiers regelmatig kan bijwerken en op de hoogte blijft van de behoeften op het terrein. De voorzitter van de Raad heeft gewezen op de noodzaak om voortgang te boeken in de dossiers, zoals de uitvoering van het Verdrag en de handistreaming, twee domeinen waarvoor de Staatssecretaris een actieve en permanente rol moet spelen ten opzichte van de hele regering.

Een half jaar later, tijdens de ontmoeting van 5 juli 2016, wees het bureau op het uitblijven van resultaten. De Staatssecretaris vroeg geduld voor de projecten die opgestart waren en gaf een stand van zaken. Aan bod kwamen het Handicapplan, de hervorming van het stelsel van de tegemoetkomingen, de opvolging van de medische evaluatie, de verhoging van de IVT (Tax shift en verhoging armoededrempel), het mobiliteitsbeleid voor PMH (o.a. NMBS, herziening van de wegcode, het parkeerbeleid), de tewerkstelling en activering van PMH, mantelzorg, gezondheidszorgen, Back to Work (weer aan het werk na een lange periode van inactiviteit door ziekte, ongeval of handicap), het Federaal Armoedeplan, de non-discriminatiewet, de oprichting van een Belgisch Mensenrechteninstituut en de dreigende onderbezetting van het secretariaat van de Raad. De Staatssecretaris beloofde de dossiers de nodige aandacht te geven.

1.2 Samenwerking met de beleidscellen

- Samenwerking met de beleidscel van de Eerste Minister:
De leden van het bureau van de Raad hebben op 7 november Mevrouw Florence Pottiez ontmoet met het oog op een voorafgaande uitwisseling van de te bespreken onderwerpen in het kader van de ontmoeting met de Eerste Minister.
- Samenwerking met de beleidscel 'Sociale Zaken en Volksgezondheid':
Op aanvraag van de Raad heeft de heer Lieven Monserez, contactpersoon handicap van de cel "Sociale Zaken", de Raad informatie bezorgd over het dossier "back to work", dat in 2015 werd opgestart en waarvan de concrete uitvoering in 2016 werd afgerond.
- Samenwerking met de beleidscel 'Justitie':
De werkgroep die vertegenwoordigers van de balie, vrederechters en van de Raad (onder wie mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Thérèse Kempeneers –

Foulon en mevrouw Nathalie Schmitt) samenvoegt, is samengekomen op 8 januari, 27 januari en 13 april om de besprekingen en uitwisselingen voort te zetten en af te ronden met het oog op het voorbereiden van het koninklijk besluit houdende de vergoeding van de voorlopige bewindvoerders.

De werkgroep die werd opgericht door Minister Koen Geens en die belast is met het voorstellen van een "lijst met gezondheidstoestanden" in het kader van artikel 492.5 van het burgerlijk wetboek is in 2016 niet samengekomen.

- Samenwerking met de beleidscel 'Mobiliteit':

Op 22/12/2015 verspreidde de NHRPH een perscommuniqué over de plannen van de NMBS om 445 treinrijtuigen van het nieuwe type M7 te bestellen. De NHRPH was verbolgen dat de beslissing zonder grondige en systematische raadpleging van het maatschappelijk middenveld en de technische structuren was gebeurd. Bovendien bracht het dossier nog een andere kwestie boven water: wegens het bestaan van drie verschillende perronhoogtes (28, 55 en 76 cm) in België waren perfect aangepaste – en dus perfect toegankelijke – rijtuigen niet mogelijk. De M7 zou een compromishoogte krijgen, waardoor het compromis voor de volgende 30 à 40 jaar zou bestendig zijn. De NHRPH eiste dat de NMBS een realistisch - maar concreet! – programma uitwerkt en uitvoert voor de aanpassing van de perronhoogtes naar één enkele hoogte. In de toekomst kunnen de nieuwe rijtuigen dan worden aangepast aan de perronhoogte.

Het perscommuniqué had heel wat weerklank, zowel in de sector als bij het beleid. Op 11 januari 2016 organiseerde het Kabinet van mevrouw Galant, de Minister van Mobiliteit, ook belast met de NMBS, een ontmoeting met vertegenwoordigers van het Kabinet van de Premier, het Kabinet van de Staatssecretaris voor Personen met een Beperking, de NMBS en de Raad over de M7. De aanwezigen bestudeerden het probleem en bekeken wat mogelijk was op korte tot middellange termijn.

Tijdens dat gesprek werden er nog geen concrete afspraken of beloftes gemaakt, maar later dat jaar was in het ontwerp van Nationaal Uitvoeringsplan van de NMBS te lezen dat de gelijkschakeling van de perrons een prioriteit werd voor de toekomst. Jammer genoeg blijven er voorlopig toch nog twee hoogtes over: de standaardperronhoogte wordt 76 cm, maar 55 cm blijft bestaan in stations en haltes waar de standaard technisch niet mogelijk is.

- Samenwerking met de beleidscel 'Personen met een handicap':

Op 22 april hebben mevrouw Ingrid Borré en de heren Pierre Gyselinck en Benjamin Laureys een werkgroep inzake parkeerkaarten bijgewoond.

1.3 Begeleidingscommissie 'Medische evaluatie'

Ter herinnering, een studie over de uitwerking van een instrument voor de evaluatie van de handicapsituatie werd aangevat tijdens de vorige regeerperiode om de beperkingen inzake activiteit en deelname op de volgende gebieden te meten: handelingen van het dagelijks leven, instrumentele handelingen van het dagelijks leven en integratie in het maatschappelijk leven. De dames Gisèle

Marlière en Ingrid Borré zetelen in de stuurgroep samen met mevrouw Véronique Duchenne.

De Commissie is slechts één keer samengekomen, op 21 januari 2016. De onderzoekers hebben een verslag voorgelegd waarmee het eerste gedeelte van het onderzoek wordt afgerond. Dit verslag bevat de resultaten van het eerste gedeelte van het onderzoek, namelijk de uitwerking van een eerste versie van het instrument. Een conceptueel kader werd uitgewerkt en de gebruikte methodologie werd uiteengezet. In een derde gedeelte worden de resultaten besproken en wordt het verslag met een algemene conclusie afgerond. De Raad is van mening dat er niet enkel sprake is van het ondersteunen van de persoon wanneer men het heeft over de integratietegemoetkoming, maar ook van het bieden van de mogelijkheid om autonoom te leven. Ondersteuning en autonomie zijn twee verschillende begrippen voor het beoordelen van de criteria voor de integratietegemoetkoming en de erkenning van de integratietegemoetkoming als dusdanig. De Raad heeft ook benadrukt dat voldoende duidelijke indicatoren moeten worden gekozen voor evaluatie, maar die ook ruim genoeg moeten zijn om rekening te houden met alle aspecten van het leven.

1.4 Begeleidingscommissie 'Onafhankelijk mechanisme'

Vijf vergaderingen hebben in 2016 plaatsgehad. Zeer verschillende dossiers werden besproken: communicatiecampagne over 10 jaar Verdrag, redelijke aanpassingen in werk en onderwijs, inclusief onderwijs in Wallonië en in Vlaanderen, verpleegkundige handelingen verzekerd door niet-professionelen, inkomensvervangende tegemoetkoming, stand van zaken van de Persoonsvolgende Financiering (PVF) in Vlaanderen, Waalse zelfredzaamheidsverzekering, nationaal plan van de NMBS voor toegankelijkheid.

1.5 Platform Actie Solidariteit

Slechts één vergadering heeft plaatsgehad op 12 mei 2016 over het thema van het project inzake de wedertewerkstelling van arbeidsongeschikte werknemers. De Raad werd er vertegenwoordigd door mevrouw Véronique Duchenne.

1.6 Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting

De Raad heeft elk van de zes door de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie georganiseerde vergaderingen bijgewoond. Op die manier hebben de voor de Raad aanwezige leden (mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Karine Rochtus, mevrouw Nathalie Bernheim en mevrouw Véronique Duchenne) de denkoefening en de standpunten van het Platform over transversale onderwerpen hebben kunnen verrijken: het Federaal Plan Armoedebestrijding, het Nationaal Plan Kinderarmoedebestrijding, het uitwerken van de Europese sociale pijler, de audit van het Rekenhof met betrekking tot het tweede Federaal Plan Armoedebestrijding, de impactstudie van het Federaal Planbureau over de verhoging van de bijstandsuitkering.

De Raad heeft tijdens deze vergaderingen herinnerd aan de behoeften en verwachtingen van personen met een handicap op het vlak van de effectieve toegang tot hun rechten (door te benadrukken dat de automatisatie van de rechten niet volstaat zonder effectieve menselijke begeleiding) en de noodzaak

van een sterk sociaal beleid om het aantal personen die in armoede leven te verminderen en de in de Europese 2020-strategie vastgelegde sociale doelstellingen te behalen.

1.7 Koninklijk Paleis

Het Bureau heeft de directeur van de Dienst Verzoekschriften en Sociale Zaken van het Huis van Zijne Majesteit de Koning ontmoet op 13 juni, 11 en 26 juli om een rondetafelgesprek over het thema dagelijkse uitdagingen en verwachtingen van volwassenen met een handicap en hun naaste familie in het Koninklijk Paleis van Brussel voor te bereiden.

De voorzitter van de Raad (mevrouw Gisèle Marlière) en het secretariaat hebben actief deelgenomen aan deze rondetafel, die heeft plaatsgehad op 29 september 's ochtends in aanwezigheid van Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin. De verschillende problemen, die tijdens deze zeer vruchtbare ontmoeting werden besproken, zullen door de Raad bij de leden van de betrokken regeringen worden opgevolgd.

2. Samenwerking met andere instellingen

2.1 Belgian Disability Forum (BDF)

De Raad werkt regelmatig samen met het BDF om de Belgische personen met een handicap coherent te vertegenwoordigen in internationale dossiers. Zo heeft de Raad in 2016 deelgenomen aan:

- het opstellen van het antwoord van het BDF en van de adviesraden voor het ontwerp van richtlijn "European Accessibility Act" (24 januari 2016);
- de CoorMulti-vergadering van 12 mei 2016, gewijd aan het voorbereiden van de woordvoering in het kader van de Conferentie van de Staten die Partij zijn van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van de personen met een handicap, die heeft plaatsgehad in New York op 15, 16 en 17 juni 2016. Het BDF en de Raad hebben de kans gehad deel te nemen aan het opstellen van de verklaring van België waarin het programma voor duurzame ontwikkeling tot het jaar 2030 stond. Met de amendementsvoorstellen van het BDF en de Raad werd ruim rekening gehouden. Tijdens deze samenwerking konden mevrouw Gisèle Marlière en de heer Pierre Gyselinck integraal deel uitmaken van de officiële delegatie van België in New York;
- het opstellen van het verslag dat het BDF ging voorleggen in het kader van het Internationaal Verdrag inzake de burgerrechten en politieke rechten. Met het neerleggen van het document werd gewezen op de moeilijkheden van personen met een handicap ten gevolge van de complexiteit van de materie als gevolg van de groeiende versnippering van de bevoegdheden in het kader van de geleidelijke federalisering van België, de situatie van vrouwen en jonge meisjes met een handicap, het uitoefenen van burgerrechten en politieke rechten door personen met een handicap, de sociaaleconomische integratie van personen met een handicap en de detentie van personen met

- psychische problemen in gevangenissen en psychiatrische afdelingen van de Belgische gevangenissen;
- het opstellen van het alternatief verslag van het BDF over het Europees Sociaal Handvest.

2.2 Werkgroep NMBS

De werkgroep NMBS bestaat uit vertegenwoordigers van de NMBS, leden van de Raad (de heer Pierre Gyselinck, voorzitter van de werkgroep, mevrouw Ria Decoopman, de heer Helmut Heinen, de heer Abdelkhalak Kajjal, de heer Jokke Rombauts, de heer Filip Verstraete, de heer Gerrit Willems) en toegankelijkheidsexperts (de heer Herman Janssens, de heer Reinhart Niesten, mevrouw Karin Vaesen en de heer Dominique Goblet, later opgevolgd door de heer Daniel Antoine). De werkgroep heeft in 2016 vier keer vergaderd.

De vertegenwoordigers van de NMBS komen met informatie en vragen om advies naar de werkgroep. De leden van de Raad en de deskundigen brengen opmerkingen, vragen en klachten van hun achterban naar de vergadering en leggen die voor aan vertegenwoordigers van de NMBS. Bij voorkeur betreft het thema's in verband met personen met een beperkte mobiliteit (PBM) die het particuliere geval¹ overstijgen.

Als norm voor infrastructuur en materieel hanteert de NMBS een technische handleiding, Revalor. Wanneer er zich bij de planning van werken aan een station of halte een situatie voordoet waarbij Revalor niet kan worden gevolgd, dan worden de situatie en mogelijke oplossingen voorgelegd aan de Raad. Die formuleert dan een principiële advies. Doorgaans vraagt de Raad ook om de technische structuren inzake toegankelijkheid (CAWaB, Inter, ...) te raadplegen voor een gedetailleerde technische analyse.

In 2016 kwam de toegankelijkheid van o.a. de volgende stations aan bod: Braine-L'Alleud (advies 2016/01), Leuven, Mechelen, Aalter, Libramont, Herstal en Brussel-Zuid.

Assistentie aan PBM, een terugkerend thema, wordt niet in alle stations en haltes geboden. Soms wordt assistentie geweigerd – bijvoorbeeld wegens onderbezetting -, maar het gebeurt af en toe ook dat de beloofde assistentie geannuleerd wordt na eerdere toezegging of gewoon niet doorgaat. Ook moet die aanvraag minimaal 24 uur op voorhand gebeuren als de aanvrager zeker wil zijn van zijn assistentie. De NHRPH is van mening dat die termijn PMH ernstig hindert in hun bewegingsvrijheid. Sinds dit jaar is de reservatietermijn in een beperkt aantal gevallen teruggebracht tot minimaal 3 uren, maar dan wel slechts tussen 18 belangrijkste stations en zonder overstap. De NHRPH vindt dat een stap in de goede richting, maar blijft ijveren voor assistentie zonder reservatietermijn. Sommige PMH ervaren ook problemen met de onlinereservatie van assistentie.

De NHRPH vroeg NMBS-CEO Jo Cornu in een brief van 24/04/2016 om meer aandacht voor volgende thema's:

- Toegankelijke en actuele informatie voor allen
- Sensibilisering van het personeel voor handicap

---

¹ Voor individuele gevallen bestaan de klantendienst van de NMBS en de Ombudsdienst voor de treinreizigers.

- Hinder door rondslingerende bagage (waaronder vouwfietsen) in de trein
- Toegankelijke noodsignalen, -procedures en -assistentie voor allen

Op 30/05/2016 ontving de NHRPH een antwoord van de heer Cornu met een stand van zaken over enkele thema's, zoals het noodnummer en een geplande sensibiliseringscampagne over bagage.

2.3 Interfederaal coördinatiemechanisme

Op 18 januari 2016 hebben het coördinatiemechanisme, het Bureau van de Raad en de Raad van Bestuur van het BDF hoofdzakelijk de prioriteiten van het coördinatiemechanisme voor 2016 besproken: versterken van de sensibilisering en de betrokkenheid van de administratieve aanspreekpunten handicap bij de uitvoering van de UNCRPD, uitwerken van een federaal handicapplan en van de uitvoering van de UNCRPD-aanbevelingen van de VN-deskundigen voor België met de ondersteuning van de beleidscel van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking.

Op 30 november 2016 heeft het coördinatiemechanisme een ontmoetingsvoormiddag met het federaal netwerk UNCRPD georganiseerd, met als hoofdthema van de gesprekken de manier waarop de nota van de Ministerraad van 15 juli 2016 moet worden uitgevoerd (beleid handstreaming in de administraties en de federale beleidsellen). De Raad heeft de uitnodiging laattijdig ontvangen en heeft de gesprekken niet kunnen bijwonen.

2.4 Platform van de adviesraden

Het platform, bestaande uit de opgerichte adviesraden en het BDF, heeft uitdrukkelijk zijn behoefte om op regelmatige basis te vergaderen herhaald en omdat de zesde Staatshervorming dit meer dan ooit verplicht, blijft het noodzakelijk dat de informatie circuleert, dat meningen en visies worden uitgewisseld en dat, desgewenst, standpunten worden meegedeeld aan het gewestelijke, gemeenschaps- of federale beleid. Zo heeft het platform vier keer vergaderd: op 3 april, 3 juni, 21 oktober en 8 december. Deze vergaderingen maakten het volgende mogelijk:

- een gemeenschappelijk standpunt over het ontwerp van richtlijn "European Accessibility Act";
- een gemeenschappelijk standpunt over het ontwerp tot oprichting van een Europese sociale pijler;
- het opvolgen van de uitvoering van de UNCRPD in de verschillende deelstaten;
- het evalueren van de bestaande handicapplannen;
- het bepalen van de problematiek inzake de toegankelijkheid van het elektronisch stemmen, in het bijzonder over de noodzaak om de voorzitters van het Bureau te sensibiliseren voor de verschillende gezichten en aspecten van de handicap;
- het opvolgen van de evolutie van de adviesraden: het installeren van een nieuwe raad in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar voor het overige het ontmantelen van de Waalse Commissie Handicap ingevolge de oprichting van de AVIQ en blokkering van NOOZO, het project voor een adviesraad in Vlaanderen;

- het opvolgen van de evolutie van de regelingen inzake de kinderbijslag ingevolge de overheveling van de bevoegdheden;
- het opvolgen van de uitwerking van het inclusief onderwijs (M-decreet in Vlaanderen).

2.5 UNIA

Er was een ontmoeting op 17 november. UNIA was vertegenwoordigd door mevrouw Els Keytsman en de heer Patrick Charlier, directeurs, en mevrouw Véronique Ghesquière, diensthoofd Handicap/VN-Verdrag. Mevrouw Ingrid Borré en mevrouw Emilie De Smet vertegenwoordigden het Bureau. Verschillende dossiers werden uitgewerkt: het tienjarig bestaan van de UNCRPD en de sensibiliseringscampagne van UNIA over de vrijheid van levenskeuze van personen met een handicap, de dubbele discriminatie, de toegankelijkheid van hoger onderwijs, de uitwerking van het handistreamingbeleid in de deelstaten, de toegang tot logopedie voor kinderen met spraakontwikkelingsstoornissen en spraakstoornissen met een intelligentiequotiënt lager dan 86, evenals de evolutie van de werkzaamheden van de Commissie van experts, die de antidiscriminatiewet moeten evalueren.

De uitwisselingen werden in het bijzonder gevoed op het vlak van de vragen in verband met de opvolging en de uitvoering van de UNCRPD, met de vraag tot ondersteunen van de zelfredzaamheid en de levenskeuze van de persoon met een handicap door middel van de Waalse zelfredzaamheidsverzekering en van het Persoonsvolgend Budget (PVB) en van de Persoonsvolgende Financiering (PVF) in Vlaanderen.

Aan het eind van de vergadering hebben de deelnemers, in onderlinge overeenstemming, gewezen op de noodzaak om de ontmoetingen tussen beide structuren op te voeren, zodat de dossiers in 2017 beter kunnen worden opgevolgd. Ieder kwartaal zal een ontmoeting worden voorzien.

3. Vertegenwoordiging bij andere organen

3.1 Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)

Deze Commissie ziet sinds 2009 toe op het behalen van de doelstelling van 3 % personen met een handicap die moeten worden aangeworven in het federaal openbaar ambt. Mevrouw Emilie De Smet en de heer Michel Magis vertegenwoordigen de Raad bij deze Commissie, die daarenboven door mevrouw De Smet wordt voorgezeten.

Zij hebben in 2016 deelgenomen aan zes vergaderingen van deze Commissie, waar de volgende werkzaamheden hebben plaatsgehad: opstellen van het evaluatieverslag 2015, advies over de identificatie van personen met een handicap tewerkgesteld in het federaal openbaar ambt door middel van het beroep op de Kruispuntbank van de sociale zekerheid, denkoefening over de

bijzondere lijsten voor aanwerving, voorstelling van de federale goede praktijken inzake tewerkstelling van medewerkers met een handicap.

3.2 Technische Raad voor rolstoelen

Dit adviesorgaan, opgericht bij de dienst voor Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, speelt een rol in het kader van het beleid ten gunste van personen met een handicap: hij kent terugbetalingen, tegemoetkomingen of hulpmiddelen toe voor rolstoelen, gekoppeld aan de tegemoetkomingen van de deelgebieden, die daarin ook zijn vertegenwoordigd. Ingevolge de zesde Staatshervorming zal deze materie geleidelijk worden overgeheveld naar de deelgebieden.

De Raad wordt daarin vertegenwoordigd door twee effectieve leden (mevrouw Gisèle Marlière en de heer Gerrit Willems) en twee plaatsvervangende leden (mevrouw Ingrid Borré en de heer Kajjal Abdelkhalak). De mandaten van mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Ingrid Borré en de heer Kajjal Abdelkhalak werden hernieuwd bij koninklijk besluit van 26 mei 2016 voor een nieuwe termijn van 6 jaar die ingaat op 5 april 2016. Er was steeds ten minste een van de vertegenwoordigers van de Raad aanwezig op de tien vergaderingen van deze Raad in 2016.

3.3 Werkgroep 'Luchthavens'

De werkgroep PRM (personen met beperkte mobiliteit) van Brussels Airport nodigt de NHRPH een viertal keren per jaar uit. Vertegenwoordigers van de luchthaven stellen dan de cijfers voor van de geleverde assistentie aan PMR: aantal, type, met of zonder aanvraag, binnen de voorziene tijd of niet, enz. Ook stelt de luchthaven nieuwe ontwikkelingen voor op het vlak van de dienstverlening aan PMR: aangepast vervoer, rolstoelen, parking, assistentie, infrastructuur, ICT-ondersteuning, enz.

De Raad wordt op de werkgroep vertegenwoordigd door de heren Stefaan Singelée, Filip Verstraete en Gerrit Willems, leden, en mevrouw Karin Vaesen en de heer Herman Janssens, deskundigen. De Raad komt soms met vragen en klachten van zijn achterban. Die gaan meestal over assistentie, parkeergelegenheid, toegang tot de luchthaven vanuit het station, enz. Die thema's worden dan besproken op de vergadering. Problemen met luchtvaartmaatschappijen en andere luchthavens komen soms ook aan bod, maar in dat geval kan de werkgroep enkel als doorgeefluik dienen.

Het werkjaar 2016 werd helaas overschaduwd door de aanslagen op 22 maart. Tijdens de aanslagen zijn alle PBM op de luchthaven in veiligheid kunnen worden gebracht. De weken daarna waren zeer moeilijk. Er waren nieuwe veiligheidsvoorschriften, scherpere controles en langere wachttijden en het aantal passagiers lag een tijd lager. Vanaf mei-juni normaliseerde de situatie op de luchthaven.

3.4 Raadgevend Comité van de treinreizigers

Het Raadgevend Comité van de treinreizigers vertegenwoordigt het maatschappelijk middenveld en brengt advies uit over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de door het spoor verstrekte diensten (NMBS en Infrabel).

In 2015 werd het Comité vernieuwd (Ministerieel besluit van 20/08/2015, gepubliceerd op 26 augustus 2015). Onder de leden van het Comité in zijn nieuwe samenstelling bevinden zich de heer Gerrit Willems, lid van de NHRPH, effectief lid, en mevrouw Ria Decoopman, ook lid van de NHRPH, plaatsvervangend lid, ter vertegenwoordiging van de personen met een beperkte mobiliteit.

3.5 Infrabel: rondetafel met de stakeholders

Infrabel, de infrastructuurbeheerder van het Belgische spoornet, organiseert meermaals per jaar een rondetafelgesprek met de stakeholders. In 2016 was dat op 29 januari, 18 maart en 30 juni. Enkele thema's die aan bod kwamen:

- Stiptheid
- Veiligheid
- Gebruiksheffing
- Communicatie rond crisisbeheer
- Het CSR-beleid van Infrabel
- De renovatie van tunnels
- Infopunt over de communicatiestrategie "zelfdoding op het netwerk"
- Spoorlopers
- Veiligheidsuitrusting van het spoornet

Sinds de hervorming van de NMBS-groep van 3 naar 2 maatschappijen zijn de thema's van Infrabel minder vaak direct van toepassing op personen met een handicap dan de dossiers van de NMBS (treinen, perrons, stations, assistentie, ...), maar de NHRPH blijft graag op de hoogte van de evoluties bij Infrabel.

Deel IV

Interne werkgroepen

De interne werkgroepen worden op initiatief van de Raad opgericht. Ze hebben als opdracht krachtlijnen voor actuele thema's aan te geven, die een invloed kunnen hebben op het leven van personen met een handicap. Bij de volgende plenaire vergadering stellen zij dan wenselijke standpunten voor. Door het verrijken van de discussie op de plenaire vergadering, dragen ze bij tot het tot stand komen van adviezen. Ze onderzoeken specifieke thema's en vragen zo nodig om de deelname en samenwerking van technische deskundigen. De leden van deze werkgroepen komen doorgaans om de twee maanden samen.

1. Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit

De werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit bestaat uit leden van de Raad (de heer Pierre GYSELINCK – voorzitter van de WG, de heren Joke Rombauts, Stefaan Singelée, Filip Verstraete en Gerrit Willems, mevrouw Ria Decoopman) en enkele toegankelijkheidsexperten (mevrouw Christine Bourdeauducq, mevrouw Karin Vaesen, de heren Herman Janssens, Reinhart Niesten en Dominique Goblet, in mei opgevolgd door de heer Daniel Antoine).

Herziening wegcode

In een brief van 11/03/2016 vroeg de Minister van Mobiliteit, mevrouw Galant, de NHRPH om zijn visie in het kader van haar plannen om de bestaande wegcode te vereenvoudigen. De NHRPH heeft toen een projectwerkgroep opgericht om voorstellen te doen met de focus op handicap. Die werkgroep kwam eenmalig samen op 23/05/2016. Na bespreking en goedkeuring van de ontwerp tekst bezorgde de NHRPH de bevindingen van de werkgroep aan het Kabinet van Minister Bellot die ondertussen mevrouw Galant was opgevolgd. De NHRPH kaartte daarbij een reeks toegankelijkheidsproblemen aan waarmee personen met een handicap worden geconfronteerd. Veel van die problemen treffen vooral personen met een zintuiglijke handicap: slechte zichtbaarheid van de wegmarkeringen, het ontbreken van rateltickers bij oversteekplaatsen met lichten, het ontbreken van zebrapaden in de zone 30, enz. Bij het verschijnen van dit jaarverslag had de NHRPH nog geen concreet nieuws ontvangen van de Minister over de uitvoering van de vereenvoudiging van de wegcode.

Parkeerkaarten voor PMH

Op 22/04/2016 werd op verzoek van Staatssecretaris Sleurs een klankbordgroep samengeroepen om over de toekomst van de parkeerkaart voor personen met een handicap en het parkeerbeleid in dat kader te spreken. Er waren vertegenwoordigers van het Kabinet-Sleurs, het Kabinet-Jambon, de FOD Mobiliteit en Vervoer, de FOD Sociale Zekerheid, de NHRPH en de stad Kortrijk, waardoor verschillende standpunten aan bod konden komen. Een aantal thema's kwamen aan bod: het beperkte aantal parkeerplaatsen voor PMH, vooral op privéparkings, de misbruiken, het grote aantal kaarten in omloop (ook van overledenen), de verschillen in de reglementering tussen de gemeentes, langparkeerders, betalend parkeren, te weinig controles, enz.

De NHRPH is voorstander van een kaart van beperkte duur waarop de einddatum staat vermeld. Voorlopig is er nog geen opvolgvergadering geweest.

IBZ crisiscentrum

Het Crisiscentrum van de FOD Binnenlandse Zaken biedt als federaal orgaan zijn infrastructuur en expertise aan bij het interdepartementaal beheer en de

coördinatie van noodsituaties op nationaal niveau. Algemene toegankelijkheid van de boodschappen is dus essentieel. De bevolking wordt gewaarschuwd via Be Alert, meestal met een sirene of luidspreker. Voor personen met een auditieve handicap is een systeem per sms uitgewerkt. De NHRPH heeft gevraagd om er zeker over te waken dat Be Alert toegankelijk is voor iedereen.

2. Werkgroep Tewerkstelling

De werkgroep Tewerkstelling is samengesteld uit mevrouw Ingrid Borré, mevrouw Ria Decoopman, mevrouw Laetitia Potestia, de heer Stéphane Emmanuelidis, de heer Pierre Gyselincq, de heer Helmut Heinen en de heer Michel Magis, onder het voorzitterschap van mevrouw Emilie De Smet en in samenwerking met mevrouw Pascale Van Der Beelen als deskundige.

Deze werkgroep heeft hoofdzakelijk zijn denkoefening en zijn werkzaamheden voortgezet in het kader van het opstellen van een advies over de responsabilisering van de werkgevers in België, zowel in de privésector als in de overheidssector.

De werkgroep heeft ook bijgedragen aan het voorbereiden van advies 2016-15 over het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingselectie en met betrekking tot de stage, met het oog op de optimalisering van het quotum inzake tewerkstelling van personen met een handicap bij de federale overheidsdiensten. De werkgroep heeft daartoe verschillende vertegenwoordigers van de federaties van bedrijven voor aangepast werk gehoord tijdens zijn vergadering van 19 september.

3. Werkgroep Ethiek

De werkgroep Ethiek heeft een positienota over de problematiek van de internering afgerond, die werd goedgekeurd door de plenaire vergadering in de loop van de maand mei. Ingevolge de wetswijzigingen tijdens dezelfde maand en ingevolge de uitwisselingen die daarop volgden tijdens de plenaire vergadering met de vertegenwoordigers van de beleidscel van de Minister van Justitie heeft de werkgroep relevante aanpassingen voorgesteld die werden goedgekeurd,.

Om dit probleem te analyseren bestond de werkgroep uit mevrouw Nathalie Bernheim, mevrouw Catherine Doetsch, mevrouw Marieken Engelen, mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon, de heer Kajjal Abdelkhalak als leden, mevrouw Najoua Batis en de heer Jean-Jacques Fastenaekels en de heer Jan Van Duffel als technische deskundigen, onder het voorzitterschap van mevrouw Gisèle Marlière.

De keuze voor een nieuw in 2017 te bespreken thema door de werkgroep Ethiek werd besproken: het is de kwestie van de verpleegkundige handelingen geworden.

Deel V

Andere activiteiten van de Raad

1. Website van de NHRPH: www.ph.belgium.be

De website van de Raad wordt geregeld bijgewerkt en vormt zijn voornaamste communicatiemiddel, zowel voor het contact met de burger als met de leden. De website bestaat in het Nederlands en in het Frans, en sommige documenten zijn ook in het Duits beschikbaar.

De website bevat alle basisinformatie betreffende de opdracht en de samenstelling van de Raad, evenals een gedeelte van de website exclusief voorbehouden voor de leden, waarlangs zij toegang hebben tot de documenten van de vergaderingen (uitnodigingen, agenda's, verslagen, ...).

De transversale takenbalk biedt toegang tot de volgende informatie: de adviezen van de Raad in chronologische volgorde, kernthema's die de Raad regelmatig behandelt, met inbegrip van de positienota's van de Raad, de verschillende publicaties van de Raad (memorandum, activiteitenverslagen en nieuwsbrief) en een link naar onze partners.

Op 11 mei werd het AnySurfer-label van de website van de Raad hernieuwd voor een geldigheidsperiode van twee jaar (namelijk tot 11 mei 2018). AnySurfer is een Belgisch kwaliteitslabel dat kan worden toegekend aan websites die toegankelijk zijn voor personen met een handicap.

Het aantal bezoekers van onze website is sterk toegenomen in 2016 (namelijk met 33 % ten opzichte van 2015):

NHRPH					
Landen bezoekers	2012	2013	2014	2015	2016
Franstalig België	1.456	2.241	2.696	3.158	3.914
Nederlandstalig België	1.678	1.663	1.565	2.547	2.575
Duitstalig België	8	11	22	34	44
Duitsland	4	8	11	21	32
Frankrijk	83	346	343	428	350
Groot-Brittannië	55	44	42	70	129
Nederland	110	313	316	374	269
VS	460	571	494	664	480
Andere landen	24	34	70	74	1.976
Totaal	3.878	5.231	5.559	7.370	9.769

2. Colloquia, seminars, conferenties

De vertegenwoordigers van de Raad namen deel aan de volgende evenementen:

- 26 januari: Uitwisselingsdag vanuit een onderzoek – actie uitgevoerd bij geïnterneerde personen georganiseerd door de vzw Psytoyens te Namen – Woorden in sociale verdediging / Woorden van sociale verdediging (Mevrouw Nathalie Schmitt);
- 2 februari: Conferentie betreffende chronische ziekten (Mevrouw Annick Ramboux);
- 3 februari: CESW (*Sociaaleconomische Raad van het Waals Gewest*) – Verhoor van het Interfederaal Centrum voor gelijke kansen over de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van de personen met een handicap (mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon);
- 19 februari: Colloquium georganiseerd door de vzw *Inclusion sur la thématique de la protection juridique* (mevrouw Gisèle Marlière en mevrouw Véronique Duchenne);
- 22 februari: Voorstelling van UNIA (mevrouw Véronique Duchenne);
- 3 maart: Colloquium Justitie 2020 georganiseerd door de Federale Overheidsdienst Justitie over het thema "Waarom straffen? Zijn wij in staat de uitgesproken straffen uit te voeren? Welke straffen in 2020 en wat zal er telkens de zin, het doel en de uitvoering van zijn?" (mevrouw Nathalie Schmitt);
- 17 maart: Presentatie van een nieuwe brochure over de rechten van personen met een handicap + infosessie over de rechten van BPM-passagiers door de Federale Overheidsdienst Mobiliteit (de heer Benjamin Laureys);
- 21 april: Conferentie over het thema "Inclusie en Gezondheid" door het Brussels Parlement (mevrouw Véronique Duchenne);
- 26 april: Persconferentie georganiseerd door FEVLADO over de erkenning van de Vlaamse gebarentaal door het Vlaams Parlement in 2006 (de heer Benjamin Laureys);
- 4 mei: Openingsceremonie van de Special Olympics (mevrouw Gisèle Marlière);
- 9 juni: Conferentie georganiseerd door de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie over dakloosheid (mevrouw Véronique Duchenne);
- 10 juni: Work Forum EU over de implementatie van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (de heer Olivier Magritte);
- 14 juni: Voorstelling van het jaarverslag van UNIA (mevrouw Annick Ramboux);
- 16 juni: Equinet Conferentie Gelijke behandeling (de heer Olivier Magritte);
- 16 juni: Conferentie European Anti Poverty Network - EAPN (mevrouw Véronique Duchenne);
- 22 juni: Conferentie European Accessibility Act – European Foundation Forum for Inclusion (mevrouw Véronique Duchenne);
- 16 september: Colloquium georganiseerd door ANLH over huisvesting en personen met beperkte mobiliteit (mevrouw Véronique Duchenne);

- 28 september: Conferentie over internering, georganiseerd door de Federale Overheidsdienst Justitie (mevrouw Nathalie Schmitt);
- 28 september: Symposium over de flexi-job voor herinschakeling ("arbeidsintegratiejobs") door de heer Jan Spooren, volksvertegenwoordiger (de heer Benjamin Laureys);
- 29 september: Persconferentie van de Directie-generaal Personen met een handicap van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid over de nieuwe applicatie 'My handicap' (de heer Olivier Magritte);
- 10 oktober: Symposium Universal Design Hasselt (de heer Olivier Magritte);
- 17 oktober: Conferentie van de Koning Boudewijnstichting over kindervens en verstandelijke beperking (de heer Olivier Magritte);
- 18 oktober: Colloquium Kenniscentrum RIZIV (mevrouw Véronique Duchenne);
- 26 oktober: Koning Boudewijnstichting: mantelzorgers (mevrouw Véronique Duchenne);
- 28 oktober: Colloquium Sociale Economie (mevrouw Véronique Duchenne);
- 10 november: Studie-ochtend georganiseerd door FAMIFED over kinderen met een handicap (mevrouw Gisèle Marlière en mevrouw Véronique Duchenne);
- 29 en 30 november: Europese dagen voor personen met een handicap – (mevrouw Véronique Duchenne)
- 2 december: Colloquium over de herinschakeling in het arbeidsproces - kenniscentrum RIZIV (mevrouw Véronique Duchenne);
- 6 december: Seminarie St. Louis over de zelfredzaamheidsverzekering en de mantelzorgers (mevrouw Véronique Duchenne);
- 12 december: EVA – Seminarie over de zelfredzaamheidsverzekering (mevrouw Véronique Duchenne)

3. Hoorzittingen bij de nationale en internationale instanties

- 17 februari: Hoorzitting bij het Nationaal Pensioencomité (NPC)
In het kader van de hervorming van de pensioenregeling heeft het NPC onder andere de vragen over de werkbelasting ("zware beroepen") onderzocht en daartoe de Raad uitgenodigd voor een hoorzitting om er zijn standpunt vanuit de invalshoek van personen met een handicap toe te lichten. De Raad was op deze hoorzitting vertegenwoordigd door mevrouw Emilie De Smet en de heer Stéphane Emmanuelidis, die onder andere een erkenning en een herwaardering van de inspanningen voor personen met een handicap die werken hebben gevraagd, met een mogelijke vervroegde toegang tot het pensioen, een behoud van de rechten en een gunstige en stimulerende boeking van de loopbaanjaren. In zijn tussentijds verslag van 12 september 2016 heeft het NPC de voorstellen van de Raad in aanmerking genomen en is het van mening dat de collectieve benadering aangevuld kan worden met een individuele benadering, onder andere in geval van handicap;
- Op 27 april, 10 mei en 14 juni namen vertegenwoordigers van de Raad deel aan de CoorMulti-vergaderingen bij Buitenlandse Zaken. Deze vergaderingen handelden respectievelijk over het volgende: de Belgische verslaggeving bij de instellingen van de internationale verdragen, de voorbereiding van de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het

Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en de voorbereiding van het verslag van België in het kader van het Universeel Periodiek Onderzoek (UPO) inzake de mensenrechten;

- 25 mei: Hoorzitting in de Kamer

In het kader van de analyse van een voorstel van resolutie om de toegang tot sociale rechten te automatiseren (parlementair document DOC 54 1376/001) heeft de Commissie voor de Sociale Zaken een hoorzitting georganiseerd, waarop ze de Raad heeft uitgenodigd. Mevrouw Gisèle Marlière, voorzitter, vergezeld van mevrouw Emilie De Smet en mevrouw Marieke Engelen, ondervoorzitsters, heeft er het standpunt van de Raad toegelicht dat het belang van dit voorstel van resolutie aanstipt en is van oordeel dat het moet worden aangemoedigd voor zover een hele reeks criteria zijn vervuld, onder andere door overtollige en/of pijnlijke stappen voor de persoon te voorkomen, door de risico's voor de persoon zo veel mogelijk te beperken en door zijn individuele keuze te respecteren. Maar de Raad heeft ook benadrukt dat de resolutie alleen niet alleen kan volstaan voor het wegwerken van de gevolgen in verband met de groeiende en enorme complexiteit van ons ondersteuningssysteem, en dat ze moet worden vergezeld van andere mechanismen en acties om de uitvoering van de rechten te ondersteunen. Tot nog toe werd dit voorstel van resolutie nog niet onderzocht door de plenaire vergadering van de Kamer.

4. Uitnodigingen van externe interveniënten en deskundigen

- Tijdens de plenaire vergadering van 18 januari hebben de leden een gesprek gehad met mevrouw Elke Sleurs, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, ingevolge de voorstelling van haar algemene beleidsnota 2016;
- Mevrouw Magali Plovie en mevrouw Veerle Stroobants hebben het verslag 2014 - 2015 van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting uiteengezet tijdens de plenaire vergadering van 15 februari;
- De heer Patrick Charlier, UNIA, heeft op 18 februari deelgenomen aan een bespreking over strafrechtelijke ontoerekeningsvatbaarheid bij de werkgroep Ethiek;
- Tijdens de plenaire vergadering van 21 maart heeft de Raad de heer Gauthier Cocle, Coördinatiemechanisme, gehoord over de voortgang van het Europees proefproject "European Disability Card" dat de creatie van een kaart inhoudt, waarmee de houder ervan voordelen kan bekomen op het gebied van cultuur, vrijetijdsbesteding en sport. Hij besprak ook het ontwerp van richtlijn inzake antidiscriminatie, gebaseerd op artikel 19 van het Verdrag betreffende de werking van Europese Unie, tot bescherming van de rechten van de mens, ter aanvulling van richtlijn 2000/78, die enkel de arbeidsmarkt en de richtlijn "Accessibility Act" beoogt, die als doelstelling heeft de hindernissen voor het vrij verkeer van bepaalde goederen en diensten uit te schakelen met het oog op een inclusiever Europa op het vlak van interne markt;

- Vertegenwoordigers van de beleidscellen van de Minister van Volksgezondheid en de Minister van Werk hebben de projecten van de Regering inzake de herinschakeling in het arbeidsproces van arbeidsongeschikte werknemers uiteengezet tijdens de plenaire vergadering van 18 april;
- De heer André Gubbels, Directeur-generaal, verantwoordelijke van de Directie-generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid, heeft het Bureau op 2 mei een opvolging van de verschillende dossiers voorgesteld en heeft de balans opgemaakt van de nieuwe werkorganisatie bij de Directie-generaal Personen met een handicap tijdens de plenaire vergadering van 20 juni;
- De geneesheren Marijke Eyssen (KCE) en Dominique Feron (Geneesheer-Directeur Solidaris) hebben het woord gekregen tijdens de plenaire vergadering van 20 juni, in het kader van de problematiek van de uitsluiting van de tegemoetkoming (vergoeding) door de verplichte federale verzekering voor geneeskundige verzorging van bepaalde logopedische behandelingen voor kinderen, die een spraakontwikkelingsstoornis vertonen;
- De heer Stef De Cock (federatie van bedrijven voor aangepast werk in Vlaanderen), de heer Frans Delie (vrijwillig werknemer voor de federatie van ondernemingen voor aangepast werk in Vlaanderen), mevrouw Laetitia Elleboudt (juriste bij de Waalse Federatie van bedrijven voor aangepast werk), de heer Benoit Ceysens, de heer Mickael Lens en mevrouw Laurence Heusy (Brusselse Federatie – FEBRAP) kregen het woord op de werkgroep Tewerkstelling van 19 september in het kader van het wetsvoorstel van volksvertegenwoordiger, de heer Jan Spooren, houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsselectie en met betrekking tot de stage met het oog op de optimalisering van het quotum met betrekking tot tewerkstelling van personen met een handicap in overheidsdiensten;
- De heer Koen De Budt, beheerder van het project in het Crisiscentrum (FOD Binnenlandse Zaken) heeft het project Be-alert voorgesteld tijdens de plenaire vergadering van 19 september;
- De heer Jan Spooren, volksvertegenwoordiger en auteur van het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingsselectie en met betrekking tot de stage met het oog op de optimalisering van het quotum met betrekking tot tewerkstelling van personen met een handicap in overheidsdiensten, heeft zijn argumentatie voor de plenaire vergadering van 19 september uiteengezet;
- Vertegenwoordigers van de NMBS hebben het Nationaal Plan "Toegankelijkheid" voorgesteld bij toepassing van Verordening van de Europese Unie nr. 1300/2014 van 18 november 2014 betreffende de technische specificaties inzake interoperabiliteit betreffende de toegankelijkheid van het spoorwegsysteem in de Unie voor gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit tijdens de plenaire vergadering van 17 oktober;

- Twee medewerkers van de Minister van Justitie hebben op 17 oktober tijdens de plenaire vergadering wijzigingen op het vlak van internering voorgesteld;
- Tijdens de plenaire vergadering van 21 november hebben de heer Lieven Monserez en de heer Enrico Leenknecht van de beleidscel van de Minister van Volksgezondheid de stand van zaken van het dossier van de herinschakeling in het arbeidsproces, enerzijds, en over de cumulatierregels tussen het loon en de ziekenfondsuitkeringen, anderzijds, gesitueerd.
Zij hebben ook het ontwerp tot aanpassing van de definitie van het loon en de referentieperiode in het kader van de berekening van de invaliditeitsuitkeringen voorgesteld;
- De heer Gauthier Cocle, coördinatiemechanisme, heeft de stand van zaken van het project "European Disability Card" voorgesteld tijdens de plenaire vergadering van 19 december.

5. Onthaal van buitenlandse bezoekers

Niet van toepassing tijdens deze periode.

6. Vragen om informatie

Regelmatig verstrekt het secretariaat hetzij telefonisch, hetzij per mail informatie over de meest diverse vragen in verband met handicap. Deze vragen van burgers, de administratie of de pers worden - voor zover ze onder de bevoegdheid van de Raad vallen - rechtstreeks door de medewerkers van het secretariaat behandeld. In het andere geval worden ze doorgespeeld aan de bevoegde overheid, de administraties of andere bevoegde instellingen. Ze worden niet systematisch geïnventariseerd, maar dragen evenwel in belangrijke mate bij tot de werklast van het secretariaat.

7. Persmededelingen

De NHRPH publiceert persmededelingen wanneer hij dit nodig acht. Daarnaast wordt elk nieuwsbericht ("News") van de Raad naar de journalisten gestuurd. Zo komt ieder advies van de Raad bij de pers terecht die er soms aandacht aan besteedt. Dit geldt ook voor de nieuwsberichten van de NHRPH die de belangrijkste thema's van de plenaire vergaderingen voor het voetlicht plaatsen.

Een gevolg van deze systematische berichtgeving is dat de pers de Raad steeds meer als gesprekspartner ziet met betrekking tot handicapgebonden thema's op federaal niveau.

De Raad heeft in 2016 geen persmededelingen verspreid.

8. Antwoorden op enquêtes

De Raad heeft in 2016 verschillende vragenlijsten beantwoord en verschillende online enquêtes ingevuld. Daarvoor baseerde de Raad zich onder andere op het belangrijk alternatief verslag dat hij in samenwerking met het BDF heeft opgesteld tijdens het onderzoek van België in het kader van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Toegankelijkheid:

- Vragenlijst van de Europese Commissie over het ontwerp van richtlijn "European Accessibility Act" - 20 januari 2016;
- Vragenlijsten over de toegankelijkheid en de mobiliteit via het European Disability Forum (EDF) en behandeld door de werkgroep Toegankelijkheid – Mobiliteit van de Raad – 30 april 2016;
- Nieuw online platform voor een toegankelijk spoorverkeer: De Europese Commissie werkt aan een onlineplatform met informatie over de toegankelijkheid van Europese stations voor PBM: liften, loketten voor PMH, doventolken, enz. en vroeg om het prototype van de website te testen en verbeteringen te suggereren – 28 oktober 2016;
- Personenvervoer per taxi, huurwagen met chauffeur en ridesharing in de EU: Op vraag van de Europese Commissie werd gepeild naar het taxigebruik, verhuur van wagens met chauffeur en ridesharing in EU-lidstaten, met aandacht voor ervaringen, maar ook voor bestaande studies en peilingen 2 mei 2016;
- Richtlijnen inzake de rechten van passagiers in het luchtverkeer: De Europese Commissie wil haar reglementering over passagiersrechten in het luchtverkeer herzien² en bevroeg vooraf het publiek in de lidstaten. In de enquête is ook aandacht voor de rechten van personen met een beperkte mobiliteit – 9 maart 2016;
- Richtlijnen inzake de rechten van passagiers in het spoorverkeer: De Europese Commissie heeft een nieuwe raadpleging over de revisie van de Verordening betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer (1371/2007) gepubliceerd. De Verordening bevat ook bepaalde belangrijke aspecten voor personen met een beperkte mobiliteit en personen met een handicap - 15 juni 2016.

Gelijkheid en non-discriminatie:

- Vragenlijst van de Verenigde Naties over artikel 5 "gelijkheid en non-discriminatie". Het schriftelijk antwoord van het BDF, de Raad en de adviesraden op de vragenlijst van het Hoog Commissariaat voor de mensenrechten betrof de volgende aspecten:
  - o het bestaan van de federale wet van 2007 en de regionale afwijkingen tussen 2008 en 2015;
  - o de bestaande bepalingen inzake redelijke aanpassingen;
  - o het bestaan van maatregelen op het vlak van positieve discriminatie ten opzichte van personen met een handicap inzake toegang tot tewerkstelling;

---

² Commission proposal COM (2013) 130 amending Regulation (EC) No. 261/2004 on air passenger rights and Regulation (EC) No. 2027/97 on air carrier liability Monitor

- de bijzondere bepalingen voor vrouwen en kinderen met een handicap;
- de reeds lang bestaande moeilijkheden inzake statistische gegevens in verband met de handicapsituaties.

Inclusie:

- Vragenlijst van de Verenigde Naties inzake het inclusief beleid ten aanzien van personen met een handicap. Het schriftelijk antwoord van het BDF, de Raad en de adviesraden op de vragenlijst van het Hoog Commissariaat voor de mensenrechten legde de nadruk op de volgende aspecten:
  - het in aanmerking nemen van de handicap in de regionale actieplannen inzake duurzame ontwikkeling;
  - de nationale wetgeving en het nationaal beleid inzake non-discriminatie, evenals op de wetten en decreten ter verduidelijking van het begrip handicap;
  - de wetgeving, het beleid, de normen, de richtlijnen, de reglementen inzake de toegankelijkheid en 'universal design';
  - de wetgeving inzake de begeleidingsdiensten voor personen met een handicap, met inbegrip van het vertalen in gebarentaal;
  - de uitvoering van de inclusieve actieplannen voor personen met een handicap.

Sociale bescherming:

- Vragenlijst van de Europese Commissie over de uitvoering van de Europese sociale pijler - 23 september 2016;

Begeleidingsdiensten:

- Vragenlijst van de Verenigde Naties over de bijdrage van de begeleidingsdiensten voor personen met een handicap. Het schriftelijke antwoord van het BDF, de NHRPH en de adviesraden op de vragenlijst van het Hoog Commissariaat voor de rechten van de mens betrof de volgende aspecten:
  - de verschillende bestaande regionale systemen wat betreft de begeleidingsdienst voor personen met een handicap, met inbegrip van de problemen veroorzaakt op het vlak van duidelijkheid voor de gerechtigden;
  - de toegang tot informatie over deze systemen en diensten door de gerechtigden;
  - de antwoorden wat betreft diensten voor verschillende levenscycli (vroegge kinderjaren, kinderjaren, adolescentie, volwassen leeftijd en ouderdom);
  - de situatie inzake het vertalen naar gebarentaal;
  - het niveau van betrokkenheid van de representatieve organisaties voor personen met een handicap bij het ter beschikking stellen van begeleidingsdiensten voor personen met een handicap;
  - de situatie inzake statistische gegevens in verband met deze thema's.

18 januari

Mevrouw Elke Sleurs, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, heeft haar algemene beleidsnota 2016 voorgesteld. Na deze voorstelling vond een debat met de leden van de Raad plaats.

De Raad heeft ook zijn bijdrage geleverd aan het alternatief verslag gecoördineerd door het BDF over het 10^e nationale verslag van de Belgische Staat, ingediend bij de Raad van Europa in het kader van het herziene Europese Sociaal Handvest.

15 februari

Mevrouw Magali Plovie en mevrouw Veerle Stroobants hebben het verslag 2014 - 2015 van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting voorgesteld.

De Raad heeft advies 2016-01 over het station van Braine-l'Alleud en advies 2016-02 over de algemene beleidsnota ingediend bij het Parlement door mevrouw Elke Sleurs, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, verstrekt.

21 maart

De heer Gauthier COCLE, Coördinatiemechanisme, heeft de stand van zaken van het Europees proefproject "European Disability card" voorgesteld, dat een kaart wil invoeren waarmee de houder ervan voordelen kan bekomen op het vlak van cultuur, vrijetijdsbesteding en sport. Hij heeft ook het ontwerp van richtlijn inzake antidiscriminatie besproken, gebaseerd op artikel 19 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, tot bescherming van de rechten van de mens ter aanvulling van richtlijn 2000/78, die enkel de arbeidsmarkt en de richtlijn "Accessibility Act" beoogt, die als doelstelling heeft de hindernissen voor het vrij verkeer van bepaalde goederen en diensten uit te schakelen met het oog op een inclusiever Europa op het vlak van interne markt.

De Raad heeft advies 2016-06 over het Tweejaarlijks Verslag 2014-2015 van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, advies 2016-07 betreffende het Europese semester en advies 2016-08 over de sluiting van het loket van de Directie-generaal Personen met een handicap in de FINTO (Brussel) verstrekt.

18 april

Vertegenwoordigers van de beleidscellen van de Minister van Volksgezondheid en de Minister van Werk hebben de regeringsontwerpen inzake de herinschakeling in het arbeidsproces van arbeidsongeschikte werknemers uiteengezet.

De Raad heeft advies 2016-12 over deze ontwerpen evenals advies 2016-10 betreffende de uitvoering van de tax shift dat ook een gedeelte "sociale correcties" bevat met het oog op de steuntrekkers verstrekt.

23 mei

De Raad heeft een positienota over internering goedgekeurd, die de hoeksteen zal vormen voor deze posities en latere adviezen ter zake.

Hij heeft ook een initiatiefadvies verstrekt (advies 2016-11) over de nieuwe bestuursovereenkomst van bpost.

20 juni

Op grond van de vaststelling dat bepaalde logopedische behandelingen, voor kinderen met een spraakstoornisontwikkeling, worden uitgesloten van de tegemoetkoming (vergoeding) door de verplichte federale verzekering voor geneeskundige verzorging heeft de Raad geluisterd naar de uiteenzetting van geneesheren Marijke EYSEN (KCE) en Dominique FERON (Geneesheer-Directeur Solidaris).

Hij heeft ook de heer André Gubbels, Directeur-generaal, gehoord over de nieuwe werkorganisatie bij de Directie-generaal Personen met een handicap.

19 september

De Raad heeft de heer Koen De Budt, projectbeheerder bij het Crisiscentrum (FOD Binnenlandse Zaken) gehoord, die het project Be-Alert heeft voorgesteld.

Hij heeft de definitieve tekst van zijn jaarlijks activiteitenverslag 2015 goedgekeurd en heeft verschillende adviezen verstrekt:

- Advies 2016-14 houdende de nota voorgesteld door de Staatssecretaris voor Personen met een beperking, met de titel "Coördinatie Handistreaming naar aanleiding van de beslissing van de Ministerraad van 27 maart 2015";
- Advies 2016-15 over het wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 oktober 2005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de vergelijkende aanwervingselectie en met betrekking tot de stage met het oog op de optimalisering van het quotum inzake tewerkstelling

van personen met een handicap in de federale overheidsdiensten. Om dit advies te verstrekken heeft hij de heer de Volksvertegenwoordiger, Jan Spooren, auteur van het voorstel, gehoord.

---

17 oktober

Bij toepassing van Verordening van de Europese Unie nr. 1300/2014 van 18 november 2014 betreffende de technische specificaties inzake interoperabiliteit betreffende de toegankelijkheid van het spoorwegsysteem in de Unie voor personen met een handicap en personen met een beperkte mobiliteit heeft de NMBS een nationaal plan "Toegankelijkheid" opgesteld, dat werd voorgesteld tijdens de vergadering door de vertegenwoordigers van de NMBS en waarover advies 2016-16 gaat.

Twee medewerkers van de Minister van Justitie hebben ook de wijzigingen op het vlak van internering voorgesteld.

---

21 november

De heer Lieven Monserez en de heer Enrico Leenknecht van de beleidscel van de Minister van Volksgezondheid hebben de stand van zaken van het dossier over de herinschakeling in het arbeidsproces, enerzijds, en de cumulatierregels tussen het loon en de ziektefondsuitkeringen, anderzijds, gesitueerd.

Zij hebben ook het ontwerp tot aanpassing van de definitie van het loon en de referentieperiode in het kader van de berekening van de invaliditeitsuitkeringen voorgesteld.

De Raad heeft ook de aanpassing van zijn positienota over de verkiezingen verder besproken.

---

19 december

De heer Gauthier Cocle, Coördinatiemechanisme, heeft de stand van zaken van het project 'European Disability Card' voorgesteld.

De Raad heeft een initiatiefadvies houdende de algemene beleidsnota van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking geformuleerd en heeft zijn positienota's over de problematiek van internering, enerzijds, en de deelname aan het politieke leven (verkiezingen), anderzijds, aangepast.

BIJLAGE II

Lijst met leden

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID

[C – 2014/22253]

25 APRIL 2014. — Koninklijk besluit tot benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitters en de leden van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap

FILIP, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op artikel 37 van de gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994;

Gelet op het koninklijk besluit van 9 juli 1981 tot oprichting van een Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap, inzonderheid op artikel 2, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 24 januari 1995 en 14 december 2006, en artikel 3, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 december 2006;

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Wordt benoemd tot voorzitter van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap :

Mevr. Marlière, Gisèle.

Art. 2. Worden benoemd tot ondervoorzitters van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap :

Mevr. Borré, Ingrid;
Mevr. DE SMET, Emilie;
Mevr. Engelen, Marieke;

Art. 3. Worden benoemd tot leden van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap :

De heer Abdelklalak, Kajjal;
Mevr. BERNHEIM Nathalie;
Mevr. Decoopman, Ria;
De heer Delepine, Yves;
Mevr. DOETSCH Catherine;
De heer Emmanuelidis, Stéphane;
De heer Gyselincq, Pierre;
De heer Heinen, Helmut;
Mevr. Kempeneers-Foulon, Thérèse;
De heer Magis, Michel;
Mevr. Potestia, Laetitia;
Mevr. Rochtus, Karine;
De heer Rombauts, Joke;
De heer Singelée, Stefaan;
De heer Verstraete, Filip;
De heer Willems, Gerrit.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 25 april 2014.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,
Mevr. L. ONKELINX

De Staatsecretaris voor Sociale Zaken, Gezinnen, personen met een handicap en wetenschapsbeleid, belast met beroepsrisico's,
Ph. COURARD

SERVICE PUBLIC FEDERAL SECURITE SOCIALE

[C – 2014/22253]

25 AVRIL 2014. — Arrêté royal portant nomination du président, des vice-présidents et des membres du Conseil supérieur national des Personnes handicapées

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents en à venir, Salut.

Vu l'article 37 de la Constitution coordonnée le 17 février 1994;

Vu l'arrêté royal du 9 juillet 1981 portant création d'un Conseil supérieur national des personnes handicapées, notamment l'article 2, modifié par les arrêtés royaux du 24 janvier 1995 et 14 décembre 2006, et l'article 3, modifié par l'arrêté royal du 14 décembre 2006;

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

Arrête :

Article 1er. Est nommée présidente du Conseil supérieur national des personnes handicapées:

Mme Marlière, Gisèle.

Art. 2. Sont nommées vice-présidentes du Conseil supérieur national des personnes handicapées:

Mme Borré, Ingrid;
Mme De Smet, Emilie;
Mme Engelen, Marieke.

Art. 3. Sont nommés membres du Conseil supérieur national des personnes handicapées:

M. Abdelklalak, Kajjal;
Mme Bernheim, Nathalie;
Mme Decoopman, Ria;
M. Delepine, Yves;
Mme Doetsch, Catherine;
M. Emmanuelidis, Stéphane;
M. Gyselincq, Pierre;
M. Heinen, Helmut;
Mme Kempeneers-Foulon, Thérèse;
M. Magis, Michel;
Mme Potestia, Laetitia;
Mme Rochtus, Karine;
M. Rombauts, Joke;
M. Singelée, Stefaan;
M. Verstraete, Filip;
M. Willems, Gerrit.

Art. 4. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 25 avril 2014.

PHILIPPE

Par le Roi :

La Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,
Mme L. ONKELINX

Le Secrétaire d'Etat aux Affaires sociales, aux familles, aux personnes handicapées, en charge des risques professionnels,
Ph. COURARD

Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap

Secretariaat:

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50, bus 150

B-1000 Brussel

BELGIË

Telefoon: 02/509.83.59

02/528.61.20

E-mail: info@ph.belgium.be

Website: <http://ph.belgium.be>